

Часть А

Naučte se následující slovíčka:

028 L01_A01

- А** а – ale, avšak, a
- Б** брат, -а *m* (с братом) – bratr (s bratrem)
- В** вот – tady, tu, zde
- Вы** – vy
- Г** где – kde
- Говорит** (Áнна говорит) – mluví, říká
(Anna mluví/Anna říká)
- Д** да – ano
- День, дня** *m* – den
- дома** – doma
- друг, -а *m* (с другом)** – kamarád
(s kamarádem)
- И** и (Áнна и Максим) – a (Anna a Maxim)
- из (мы из России)** – z (předložka s 2. p.)
(my jsme z Ruska)
- имя, имени** *s* – jméno
- или** – nebo
- К** кот, -а *m* – kočour
- кто** – kdo
- М** мама, -ы *ž* – máma, maminka
- мой** – můj
- мы** – my
- Н** наш, наша – náš, naše (*ž*)
- нет** – ne
- О** он – on

- онá – она**
- онó – оно**
- онí – они, ony**
- отку́да – odkud**
- пáпа, -ы *m* – тáта, tatínek**
- привéт, -а *m* – ahoj (při setkání), pozdrav**
- Р** Россия, -иí *ž* – Rusko
- рýсский, рýсская** – Rus, Ruska
- рýсский, рýсская** – ruský, ruská
- С** с (он с дрýгом) – s (on s kamarádem/on je s kamarádem) (předložka se 7. p.)
- сестrá, -ы *ž* – sestra**
- Словáкия, -ии *ž* – Slovensko**
- тóже – také**
- тут – tady, zde**
- ты – ty**
- у – u (předložka s 2. p.)**
- у нас – u nás**
- Ч** чех, -а *m* – Čech
- Чéхия, -ии *ž* – Česko**
- чéшка, -и *ž* – Češka**
- что [što] – co zde**
- Э** это – to, toto
- Я – já**

Запомните!

Это наша мама.

Вот наш кот.

Где папа?

Кто это?

Что это?

Добрый день!

Здравствуйте!

Здравствуй!

Привёт!

Меня зовут Вáцлав.

А как вас зовут?

Как тебя зовут?

Откуда ты?

Моё имя Максим.

Запомните си!

To je naše maminka.

Tady je náš kocour/To je náš kocour.

Kde je tatínek?

Kdo je to?

Co je to?

Dobrý den!

Dobrý den! (vykání)

Dobrý den! (tykání)

Ahoj! (při setkání)

Jmenuji se Václav.

A jak se jmenuujete vy?

Jak se jmenuješ?

Odkud jsi?

Moje jméno je Maxim.

Часть Б

Это мы – Поповы

Poslechněte si nahrávku. Seznamte se s rodinou Popovových:

031 L01_A04

Это он.

Это наш папа.

Наш папа Виктор.

Это она.

Это наша мама.

Наша мама Лена.

Это он.

Это мой брат.

Мой брат Иван.

Это я.

Я сестра.

Я Анна.

Вот он.

Это наш кот.

Наш кот Матрёскин.

Вот он.

Это мой друг.

Мой друг Максим.

Вот мы.

Мы Поповы.

1. Poslechněte si, co рíká Anna:

032 L01_A05

Анна говорит: Мой друг Максим. Мой брат Иван – друг Максима. Наша мама с другом Максимом у нас. Наш кот Матрёскин – друг Максима. Наш папа тоже друг Максима. Максим с братом Ивáном дома. С Ивáном и друг Максим. Тут Матрёскин.

Имена осоb užitá v první lekcii:

029 L01_A02

Áнна, Ивáн, Вíктор, Лéна, Максíм, Попóвы, Марк, Вáцлав, Галина, Стас, Ёва, Мáрия, Пéтер, Пéтр и кот Матрóскин;

Státy a jejich příslušníci:

030 L01_A03

Чéхия

чех

чéшка

Россíя

рússký (rossiýnин)

рússkaya (rossiýnka)

Словáкия

словák

словáčka

Výklad:

- Ruština má tendenci užívat 2. pád ve větách, kde se v češtině běžně objevuje přídavné jméno přivlastňovací: друг Максима – Maximův kamarád (ačkoli v češtině není chybou spojení kamarád Maxim).
- Ruské slovíčko **вот** znamená **tady je, tady vidíte** – překládá se podle kontextu. Stojí zpravidla na začátku věty.

Ruská věta

Stavba vět se v ruském i českém jazyce v mnohem shoduje. Jsou zde však některé zásadní odlišnosti, které je nutné mít neustále na paměti. Pamatuje si, že se v ruštině běžně **nevyskytuje** tvar slovesa **být** v **přítomném čase**.

2. Poslouchejte a porovnejte:

033.1.B1_A06

Это он.	To je on.
Вот наш кот.	Tady je náš kocour.
Мама там.	Maminka je tam.
Там Максим.	Tam je Maxim.
Вот мой друг.	To je můj kamarád.

Где папа?	Kde je tatinek?
Кто это?	Kdo je to?
Что это?	Co je to?
Кто вы?	Kdo jste?

Všimněte si, že chybějící tvar slovesa **být** v přítomném čase může být nahrazen **pomlčkou**:

Мой брат Иван – друг Максима.	Мůj bratr Ivan je Maximův kamarád.
Это мы – Поповы.	To jsme my, Popovovi.
Матрёскин – кот Анны.	Matroskin je kocour Anny.

Osobní zájmena

Pozorně si pročtěte následující tabulku osobních zájmén (kurzívou jsou vyznačena zájmena, se kterými jste se ještě neseznámili):

Я Анна.	Мы Поповы.
Ты мой брат.	Вы Поповы.
Он мой папа.	Они
Она моя мама.	
Оно	

- ! Ve 3. osobě množného čísla existuje na rozdíl od češtiny pouze jeden tvar – *они*, který platí pro všechny rody!

V následujících cvičeních používejte údaje týkající se rodiny Popových.

3. Doplňte vhodné osobní zájmeno:

- – nášha máma.
- – moj brat.
- – Popovы.
- – nash kot.
- – nap pána.
- – sestrá.

4. Doplňte jména:

- Это мама и пана
- Вот брат и сестра
- Это наш кот
- Вот мой друг
- Это мы –

Kurzívni písmo ruské abecedy

Prohlédněte si tabulku a porovnejte kolmé a kurzívni písmo ruské abecedy. Některé kurzívni znaky jsou značně rozdílné (zvláště г, д – з, ё). Kurzívni znaky je třeba si osvojit.

а б в г д е ё ж з и й к л м н о р с т у ф х ч ш ъ ѿ ѿ я
а б в г д е ё ж з и й к л м н о р с т у ф х ч ш ъ ѿ ѿ я
Pozorujte: дідя – дідя, год – год, где – где.

5. Tvořte věty podle vzoru:

Кто это (Виктор)? – Это папа.

- Кто это (Анна)?
- Кто это (Матрёскин)?
- Кто это (Лена)?
- Кто это (Максим)?

6. Přeložte:

- To je máma.
- Kdo je Maxim?
- To jsou Popovovi.
- Kdo jste?
- To je moje sestra Anna.
- Tady je můj táta.
- Kdo je to?
- To je můj bratr Ivan.
- Tady je náš kocour.
- To je můj kamarád.

7. Jednoduchými větami představte svou rodinu nebo rodinu svých přátel.

Часть В

Добрый день!

1. Seznamte se s našimi přáteli a zapamatujte si ruské pozdravy.

034 1.01_A07

a) Добрый день!	Здравствуйте!
Меня зовут Вацлав.	Меня зовут Галина.
Я чех.	Я русская.
Я из Чехии.	Я из России.
b) Привёт!	Здравствуй!
Моё имя Стас.	Я Пётр.
Я русский.	Я словак.
Я из России.	Я из Словакии.
c) Здравствуй!	Привёт!
Моё имя Эва.	Я Мария.
Я чешка.	Я словака.
Я из Чехии.	Я из Словакии.

Стас и Галина из России.

Вацлав и Эва из Чехии.

Пётр и Мария из Словакии.

Вýklad:

1. V ruštině se na rozdíl od češtiny piší jména příslušníků států s malým písmenem na počátku slova:

Čech – чех

Češka – чешка

Slovák – словák

Slovenka – словачка

Rus – Ruska se rusky řekne buď **рýсский** – **рýсская** (vztahuje se k národnosti), nebo **российинъ** – **российинка** (vztahuje se ke státní příslušnosti). Slova **рýсский** – **рýсская** se používají také jako přídavná jména **ruský** – **руска**. Názvy států se v obou jazycích piší shodně s velkým písmenem na začátku.

2. Jméno **Пётр**, které je uvedeno v dialogu, je slovenské jméno **Peter**. Ruský protějšek slova **Petr** je **Петр** (čteme jako jednu slabiku). Stejně tak jméno **Мария** (s přízvukem na první slabice) je přepis slovenského jména **Mária** do azbulky. Ruské jméno **Мария** má přízvuk na druhé slabice.

2. Odpovídejte na otázky podle vzoru:

Кто Пётр? → Он словák.

Кто Эва? Кто Вацлав? Кто Мария? Кто Стас? Кто Пётр? Кто Галина? Кто вы?

3. Pozorně si poslechněte níže uvedené dialogy. Poté dialogy přečtěte ve dvojicích:

035_L01_AB8

a) Вáclav и Галина:

В: Добрый день! Меня зовут Вáцлав. А как вас зовут?
Г: Здравствуйте, Вáцлав! Моё имя Галина.
В: Галина, вы из России?
Г: Да, я из России, я русская. А вы откуда?
В: Я чех, я из Чехии.

б) Стас и Эва:

С: Привёт! Как тебя зовут?
Е: Привёт! Меня зовут Эва. А тебя?
С: Моё имя Стас. Я русский. А ты тоже русская?
Е: Нет, я чешка.

в) Пётр и Мария:

П: Здравствуй! Я Пётр.
М: Здравствуй, Пётр! Я Мария. Ты словак?
П: Да, я словак, я из Словакии. А ты откуда?
М: Я тоже словачка. Я из Словакии.

Výklad:

- Nezapomeňte na pravidla uvedená v nulté lekci v oddílu **Výslovnost souhláskových skupin** a správně vyslovujte slova **здравствуй**, **здравствуйте**. Skupina **всв** se vyslovuje jako [stv] – bez prvního v.
- Zopakujte si pravidla výslovnosti ruských samohlásek **а**, **о** v pozicích „za“ a „před“ hlavním přívukem.

Zapamatujte si:
1. Я Вáцлав.
2. Моё имя Вáцлав.
3. Меня зовут Вáцлав.

Pamatujte:

КАК ТЕБЯ/ВАС ЗОВУТ? – МЕНЯ ЗОВУТ ...
Jak se jmenuješ/jmenujete? – Jmenuji se ...

4. Pozdravte a řekněte, jak se jmenujete. Doplňte fráze podle vzoru:

Анна

..... → Добрый день!/Здравствуй(те)!/Привёт!
..... → Меня зовут Анна.

Pozdravy a fráze obměňujte!

Эва

.....

Мария

.....

Галина

.....

Вáцлав

.....

Стас

.....

Пётр

.....

5. A jak vas zovut?

6. Poslouchejte, odpovidejte na otázky podle vzoru:

036_L01_AB9

- Откуда Эва? → Она из Чехии, она чешка.
- Откуда Вáцлав?
 - Откуда Мария?
 - Откуда Пётр?
 - Откуда Галина?
 - Откуда Стас?
 - Откуда вы?

Pamatujte:

ДА – НЕТ

ano – ne

7. Да или нет? Poslouchejte, odpovidejte na otázky podle vzoru:

037_L01_A10

Вáцлав русский? → Нет, он чех. Вáцлав чех? → Да, он чех.

- Пётр словак?
- Мария русская?
- Эва чешка?
- Галина словачка?
- Вáцлав русский?
- Стас русский?
- Эва словачка?
- Пётр чех?
- Мария чешка?
- Стас словák?

8. Ve dvojicích vytvořte dialogy. Představte se a řekněte, odkud jste (dialogy obměňujte).

9. Anna potkala neznámého chlapce. Dali se do řeči. Vymyslete vhodné dialogy.

Анна

Марк

Dialogy obměňujte, dbejte na výslovnost.

Pokuste se přečíst ruské rozpočítávadlo:

Эни, бэни, рйки, тэки,
Буль, буль, буль, кораки, шмаки.
Эус, бус, краснадус – батс!

